

HIP-labra/Hietanen

2019-2020

1. Mielen attribuointi

- Toimijuus (agency) ja kokemuksellisuus (experience)
- Ks. Gray, H. M., Gray, K., & Wegner, D. M. (2007). Dimensions of mind perception. *Science*, 315, 619.
- Paljon tutkimusta siitä missä määrin attribuoinne mielen ominaisuuksia erilaisille entiteeteille (esim. eläimille, koneille, roboteille) ja erilaisiin ryhmiin kuuluville ihmisille. Tutkimusta myös siitä, kuinka erilaiset ihmisten ominaisuudet ja sosiaaliset signaalit (esim katsesuunta) vaikuttavat tähän.
- Mielen attribuointi ja moraalit: kuinka X:lle attribuoitu mieli vaikuttaa X:n moraaliseen arvoon (kuinka väärin on tuottaa vahinkoa/kärsimystä X:lle?)
- Ajankohtaisia teemoja:
 1. Vanhusten laitoshoido. Vaikuttaako ikä mielen attribuointiin? Onko kulttuurien välillä eroa (esim. Suomi vs. Japani)?
 2. Huono-osaisuus
 3. Muita ideoita?
- Verkossa toteutettavissa oleva aineiston keruu. Tutkittaville näytetään esim. kasvokuvia ja tarvittaessa jotain taustakuvailua henkilöstä ja tutkittavia pyydetään vastaamaan tämän alan tutkimuksissa käytettyihin kyselyihin. Myös muita metodisia mahdollisuuksia kuin ”perinteiset” kyselyt. Ks. Hugenberg et al. (2016). The Face of Humanity: Configural Face Processing Influences Ascriptions of Humanness. *Social Psychological and Personality Science*, 7, 167-175.

2. Ammatti ja sukupuolen havaitseminen

- Ammattien sukupuolittuminen.
- Muokkaako ammatti sukupuolen havaitsemista kasvoista?

- Esitetään tutkittaville androgyynejä kasvoja (morffattu keskiarvoistamalla mies- ja naiskasvoja). Koehenkilöiden tehtävänä valintareaktio, ovatko kasvot miehen vai naisen. Alustetaan kasvoärsyksen esittämistä esittämällä kasvoja ennen (500 ms) miehiin ja naisiin assosioituvia ammattinimikkeitä (ehkä jopa subliminaalisesti).

3. Robotin katse

- Katsesuunnan aikaansaaman attention re-orientaation ajatellaan perustuvan mielen teoriaan (mentalizing). Tarkkaavaisuus suuntautuu sinne mihin toinen ”katsoo”.
- Tutkimukset osoittavat myös, että pidämme enemmän sellaisista esineistä joihin toinen katsoo, kuin esineistä joita toinen ei katso.
- Bayliss AP, Paul MA, Cannon PR, Tipper SP. (2006). Gaze cuing and affective judgments of objects: I like what you look at. *Psychon Bull Rev.*13, 1061-1066.
- Capozzi F, Bayliss AP, Elena MR, Becchio C. (2015). One is not enough: Group size modulates social gaze-induced object desirability effects. *Psychon Bull Rev.*, 22, 850-855.
- Vaikuttaako robotin katse samalla tavoin?

4. Katsekontaktin vaikutus automaattiseen jäljittelyyn

- Ihmisillä on taipumus toisten jäljittelyyn.
- Automaattinen imitaatio. Ks. esim. Heyes, C., Bird, G., Johnson, H. & Haggard, P. (2005). Experience modulates automatic imitation. *Cogn. Brain Res.* 22, 233–240.

- Vaikuttaako katsekontakti automaattiseen imitaatioon? Vaikuttaa. Ks. Wang, Y., Newport, R., & Hamilton, A. F. (2011). Eye contact enhances mimicry of intransitive hand movements. *Biology Letters*, 7, 7–10.
- Haluamme replikoida tämän tuloksen hiukan toisenlaisella asetelmalla ja käyttämällä elävää mallia

5. Sosiaalinen hyljeksintä (ostrakismi)

- Ihmisten tarve kuulua ryhmään. Ryhmän ulkopuolelle jättäminen aiheuttaa monenlaisia negatiivisia tuntemuksia. Ks. esim Syrjämäki, A. H., Lyyra, P., & Hietanen, J. K. (2017). Yksin jääminen satuttaa – Katsaus kokeelliseen ostrakismitutkimukseen *Psykologia*, 52, 376–390.
- Sosiaalista hyväksyntää voidaan signaloida monella tapaa, mm. katseella. Toisen sivuun käännetty katse (verrattuna suoraan katseeseen) saa aikaan mm. sen kuinka hyvin sosiaalisten perustarpeiden arvioidaan tulevan tyydytetyiksi. Ks. esim Wirth, J. H., Sacco, D. F., Hugenberg, K., & Williams, K. D. (2010). Eye gaze as relational evaluation: Averted eye gaze leads to feelings of ostracism and relational devaluation. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 36(7), 869-882.
- Haluamme replikoida tämän tuloksen hiukan toisenlaisella asetelmalla ja käyttämällä elävää mallia

Voit halutessasi ottaa yhteyttä ja kysellä aiheista enemmän.